

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет Економічний
Кафедра Обліку і аудиту

Затверджено

На засіданні кафедри обліку і аудиту
факультету економічного
Львівського національного університету імені Івана
Франка
(протокол № ____ від _____)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни

«Оподаткування суб'єктів господарювання»,

**що викладається в межах ОПП (ОПН) ПП 2.1.2.05 першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності
071 «Облік і оподаткування»**

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Оподаткування суб'єктів господарювання
Адреса викладання дисципліни	Проспект Свободи 18, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра обліку і аудиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 Управління і адміністрування, спеціалізація 071 «Облік, аудит і оподаткування»
Викладачі дисципліни	Тенюх Зоряна Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту
Контактна інформація викладачів	zoryana.tenyukh@lnu.edu.ua , м. Львів, проспект Свободи 18, к. 202.
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Microsoft Teams, Zoom, Viber, Messenger Fb та подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід написати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/opodatkuвання-sub-iektiv-hospodariuvannia
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні теоретичні знання та практичні навички у сфері обліку та оподаткування, сформуванню вміння застосовувати знання податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Оподаткування суб'єктів господарювання» є вибірковою дисципліною циклу професійної й практичної підготовки та невід'ємною складовою для здобуття компетентностей зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», яка викладається в 4-му семестрі в обсязі 3-х кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Оподаткування суб'єктів господарювання» є ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних та практичних аспектів оподаткування суб'єктів господарювання в Україні, застосування набутих знань для формування обліково-аналітичної інформації у процесі прийняття рішень щодо оптимізації податкових платежів.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України від 2.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 2. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI / Верховна Рада України. URL: http://sfs.gov.ua/mk/ 3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text 4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14 5. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. 6. Варналій З.С., Романюк М.В.. Податкова система: підручник. К.: Знання України, 2019. 567 с. 7. Суб'єкти господарювання: оподаткування, контроль та аудит: навчальний посібник / Г.М. Давидов, І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.Л. Макеєва, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Г.М. Давидова. К.: «ТОВ Видавництво «Сова», 2016. 590 с. 8. Хомутенко В. П., Луценко І.С., Хомутенко А. В., Волкова О. Г. Оподаткування суб'єктів господарювання: навч. посіб. / за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса: «ВМВ», 2014. 418 с.

	<p>9. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Податкова-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf</p> <p>10. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. / М. І. Бондар, Л. Г. Ловінська, Н. М. Лисенко та ін. ; за заг. ред. М. І. Бондаря, Н. М. Лисенко. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2014. 585 с. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=459&num=5</p> <p>11. Максимова В. Ф., Артюх О. В. М Облік у системі оподаткування: Навч. посібник. Одеса: ОНЕУ, 2013. 267 с.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>1. Куцик О.П., Полянська О.А. Облік і звітність в оподаткуванні : навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівського торгово-економічного університету, 2017. 508 с</p> <p>2. Податкова система: Навчальний посібник / за заг. ред. В.Л. Андрущенко. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.</p> <p>3. Амбрик Л.П. Вітчизняний та зарубіжний досвід функціонування спрощених систем оподаткування. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15_2015/8.pdf</p> <p>4. Зубрицький А.І. Окремі аргументи стосовно доцільності реформування системи екологічних податків. <i>Збірник наукових праць за результатами науково-практичних заходів «Екологічне оподаткування»;</i> НДІ фінансового права. К.: Алерта, 2013. С. 35–38.</p> <p>5. Козьменко С. М., Волковець Т.В. Особливості екологічного оподаткування в зарубіжних країнах. <i>Вісник Сумського державного університету.</i> 2012. № 1. С. 11–18.</p> <p>6. Шевченко І.В. Екологічне оподаткування: зарубіжний досвід і Україна <i>Стратегічні пріоритети.</i> 2014. № 2 (31). С. 55-60.</p> <p>7. Шевчук С.В. Методологічні підходи до оподаткування нерухомості: західна традиція. <i>Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України.</i> 2014. № 2. С. 205- 217.</p> <p>8. Цогла О.О., Хом'як Р.Л. Вітчизняна та міжнародна практика запровадження єдиного соціального внеску. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/natural/Vnulp/Menegment/2012_722/52.pd.f</p> <p>Періодичні видання: “Податки і бухгалтерський облік”, “Все про бухгалтерський облік”, “Бухгалтерський облік та аудит”, “Галицькі контракти”, “Баланс”, “Дебет-Кредит”, “Інтерактивна бухгалтерія” та ін.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Загальний обсяг курсу – 90 годин, з них: 48 годин аудиторних занять (32 години лекцій, 16 годин практичних занять) та 42 години самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретичні основи оподаткування суб’єктів господарювання: трактування основних категорій, еволюцію теорій оподаткування та етапи розвитку системи оподаткування; економічну сутність, ознаки та функції податків, їхню класифікацію; – сутність і зміст податкової системи, її принципи, склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів, тенденції розвитку податкової системи України; – норми та принципи податкового законодавства України; – техніку та методику розрахунків податків, зборів та інших обов’язкових платежів, що сплачуються підприємствами різних організаційно-правових форм і фізичними особами.

	<p>Вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> – роз'яснювати окремі положення податкового законодавства та орієнтуватися в останніх змінах норм податкового законодавства; – застосовувати отримані знання для самостійного нарахування податків і обов'язкових платежів, виявляти проблеми, які виникають при нарахуванні та справлянні податків і зборів; – вирішувати дискусійні питання, давати пропозиції щодо вдосконалення податкового законодавства; – застосовувати набуті знання під час прийняття управлінських рішень, вирішення актуальних питань оптимізації оподаткування суб'єктів господарювання.
Ключові слова	Податки, збори, платежі, податкова система, механізм оподаткування, суб'єкти господарювання, платники податків, об'єкт оподаткування, ставка податку, база оподаткування, звільнення від сплати податку, податкові пільги, загальна система оподаткування, спрощена система оподаткування, податкове зобов'язання, податковий кредит, бюджетне відшкодування, електронне адміністрування ПДВ.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять, самостійна робота та консультації для кращого розуміння тем
Теми*	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру, комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як мікроекономіка, макроекономіка, економіка України, міжнародна економіка, економіка підприємств, бухгалтерський облік, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння механізму оподаткування та відображення операцій в обліку.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Такі методи і техніки: Словесні : лекція, інструктаж, дискусія Наочні: презентації, ілюстрації Практичні : розв'язок практичних задач, виконання тестових завдань
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття : 60% семестрової оцінки (активність 30 %, тести у вигляді поточного контролю 30 %); максимальна кількість балів <u>60</u>. • контрольні заміри (модулі): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>40</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u>.</p> <p>Якщо студент не набрав мінімальної кількості балів для зарахування заліку, зокрема 51% семестрової оцінки, або прагне покращити свій результат, то студент проходить тестування для підвищення своєї підсумкової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u></p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p>

	<p>Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика суб'єктів господарювання, умови їх утворення та припинення діяльності. 2. Види суб'єктів господарювання. 3. Нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання. 4. Неприбуткові установи та організації. 5. Податки: економічна сутність та характерні ознаки. 6. Принципи та функції податків. 7. Еволюція теорії оподаткування у світі 8. Сутність і зміст податкової системи, її принципи. 9. Розвиток податкової системи в Україні. 10. Класифікація податків. Склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів. 11. Механізм оподаткування суб'єктів господарювання. 12. Економічна сутність податку на додану вартість, його роль у податковій системі України. 13. Платники податку на додану вартість та основні вимоги щодо їх реєстрації. 14. Об'єкт оподаткування, ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на додану вартість. 15. Особливості оподаткування податком на додану вартість в окремих випадках. 16. Електронне адміністрування податку на додану вартість. 17. Економічна сутність акцизного податку та види підакцизних товарів. 18. Платники акцизного податку та основні вимоги щодо їх реєстрації платниками акцизного податку 19. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування акцизного податку. 20. Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв і тютюнових виробів. 21. Особливості оподаткування реалізації пального акцизним податком. 22. Особливості оподаткування експортних операцій суб'єктів господарювання 23. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ. 24. Особливості оподаткування імпорتنих операцій суб'єктів господарювання. 25. Економічна сутність податку на прибуток. 26. Платники та об'єкт оподаткування податку на прибуток підприємств. 27. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на прибуток. Звільнення від сплати податку на прибуток. 28. Особливості оподаткування податком на прибуток окремих видів діяльності та операцій.

	<p>29. Економічна сутність та склад податку на майно.</p> <p>30. Порядок нарахування та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.</p> <p>31. Порядок нарахування та сплати податку за землю.</p> <p>32. Порядок нарахування та сплати транспортного податку.</p> <p>33. Порядок нарахування та сплати туристичного збору та збору за місця для паркування транспортних засобів.</p> <p>34. Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.</p> <p>35. Порядок обчислення та сплати єдиного податку платниками першої-третьої груп.</p> <p>36. Спрощена система оподаткування сільськогосподарських товаровиробників.</p> <p>37. Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб.</p> <p>38. Платники та об'єкт оподаткування податку на доходи фізичних осіб.</p> <p>39. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Соціальна пільга з податку на доходи фізичних осіб.</p> <p>40. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб окремих видів доходів.</p> <p>41. Економічна сутність єдиного соціального внеску.</p> <p>42. Механізм визначення бази оподаткування та ставки єдиного соціального внеску.</p> <p>43. Особливості оподаткування збором на обов'язкове державне пенсійне страхування окремих видів господарських операцій.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

* Схеми курсу

16 тиж. 90 год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література (за номерами в таблиці силабусу)	Завдання, год. <i>Л/Пр/СР</i>	Термін виконання
7	<p>Тема 1. Суб'єкти господарювання в системі оподаткування Характеристика суб'єктів господарювання, умови їх утворення та припинення діяльності. Нормативно-правове забезпечення функціонування суб'єктів господарювання. Поняття суб'єктів господарювання. Види суб'єктів господарювання. Групування підприємств за КВЕД. Класифікація суб'єктів господарювання для складання і подання фінансової звітності. Фізичні особи-підприємці. Неприбуткові установи та організації.</p>	Лекція, Практичне заняття Самостійна робота	1,3,4,7, 8	2/1/4	Один тиждень
7	<p>Тема 2. Теоретичні основи оподаткування суб'єктів господарювання Передумови виникнення та розвитку податків. Економічна сутність податків та їх класифікація. Основні ознаки, функції та принципи податків. Еволюція теорії оподаткування у світі та в Україні. Економічні теорії оподаткування у світі. Еволюція оподаткування в Україні. Коротка характеристика основних податків в Україні в історичному ракурсі. Сучасна система оподаткування в Україні. Склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів. Податок, збір, плата, внесок як елементи податкової системи. Механізм оподаткування суб'єктів господарювання.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,6,7,8,9,10,11 <i>Додаткові: 1,2,3</i>	2/1/4	Один тиждень
14	<p>Тема 3. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість суб'єктами господарювання Економічна сутність податку на додану вартість, його роль у податковій системі України. Платники податку на додану вартість та основні вимоги щодо їх реєстрації платниками ПДВ. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на додану вартість. Податкові зобов'язання та податковий кредит. Особливості оподаткування податком на додану вартість в окремих випадках. Звільнення від податку на додану вартість. Електронне адміністрування податку на додану вартість.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,6,7,9,10,11 <i>Додаткові: 1,2</i> <i>Періодичні джерела,</i> <i>Сайти державних органів: ДФСУ, ДКСУ, МФУ</i>	6/2/6	Три тижні

8	<p>Тема 4. Порядок нарахування та сплати акцизного податку суб'єктами господарювання</p> <p>Економічна сутність акцизного податку та види підакцизних товарів. Платники акцизного податку та основні вимоги щодо їх реєстрації платниками акцизного податку. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування акцизного податку. Звільнення від сплати акцизного податку. Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Особливості оподаткування реалізації пального акцизним податком.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,2,6,7,9,10,11 <i>Періодичні джерела</i>	2/2/4	<i>Один тиждень</i>
10	<p>Тема 5. Оподаткування експортно-імпорних операцій суб'єктів господарювання</p> <p>Зміст та види мита. Платники та об'єкт оподаткування митом. Ставки, пільги та порядок сплати мита до бюджету. Особливості оподаткування експортних операцій суб'єктів господарювання. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ. Особливості оподаткування імпорних операцій суб'єктів господарювання.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,2,6,7,8,9,10,11 <i>Додаткові: 1,2</i> <i>Періодичні джерела,</i> <i>Сайти державних органів: ДФСУ, ДКСУ, МФУ</i>	4/2/4	<i>Два тижні</i>
10	<p>Тема 6. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток суб'єктами господарювання</p> <p>Економічна сутність податку на прибуток. Платники та об'єкт оподаткування податку на прибуток підприємств. Доходи звітного періоду: їх склад та порядок визнання. Витрати звітного періоду: їх склад та порядок визнання. Основні засоби: класифікація, порядок та методи нарахування амортизації. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на прибуток. Звільнення від сплати податку на прибуток. Порядок обчислення податку та строки сплати. Особливості оподаткування податком на прибуток окремих видів діяльності та операцій.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,3,4,6,7,9,10 <i>Додаткові: 1,2</i> <i>Періодичні джерела</i>	4/2/4	<i>Два тижні</i>
7	<p>Тема 7. Порядок нарахування та сплати місцевих податків і зборів</p> <p>Економічна сутність та склад податку на майно. Сутність та мета введення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Порядок нарахування та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.</p> <p>Платники, об'єкт і база оподаткування плати за землю. Особливості встановлення ставок плати за землю для різних платників та видів діяльності. Пільги щодо плати за землю для юридичних та фізичних осіб. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню. Порядок нарахування та сплати податку за землю. Порядок нарахування та сплати транспортного податку. Порядок нарахування та сплати туристичного збору та збору за місця для паркування транспортних засобів.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,3,4,6,7,9,10 <i>Додаткові: 1,2,7</i> <i>Періодичні джерела</i>	2/1/4	<i>Один тиждень</i>

9	<p>Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів господарювання</p> <p>Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Порядок обчислення та сплати єдиного податку платниками першої-третьої груп. Передумови становлення й тенденції розвитку спрощеної системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. Особливості спрощеної системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників та їх вплив на розвиток підприємницької діяльності. Порядок обчислення та сплати єдиного податку платниками четвертої групи. Особливості нарахування та сплати ПДВ сільськогосподарськими товаровиробниками.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,4,5,6,7,8,10,11 Додаткові: 1,3 Періодичні джерела	4/1/4	Два тижні
10	<p>Тема 9. Порядок оподаткування податком на доходи фізичних осіб</p> <p>Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб. Платники та об'єкт оподаткування податку на доходи фізичних осіб. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб та умови її отримання. Соціальна пільга з податку на доходи фізичних осіб. Порядок нарахування та сплати податку. Особи, відповідальні за утримання та сплату податку на доходи фізичних осіб. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб окремих видів доходів. Особливості оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності при застосуванні загальної системи оподаткування. Особливості оподаткування доходів, отриманих фізичною особою від здійснення незалежної професійної діяльності.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	1,6,7,10,11 Додаткові: 1,2,3 Періодичні джерела	4/2/4	Два тижні
8	<p>Тема 10. Єдиний соціальний внесок в механізмі оподаткування суб'єктів господарювання</p> <p>Економічна сутність єдиного соціального внеску. Платники та об'єкт оподаткування податку. Механізм визначення бази оподаткування та ставки єдиного соціального внеску. Особливості оподаткування збором на обов'язкове державне пенсійне страхування окремих видів господарських операцій.</p>	Лекція, Практичне заняття, Самостійна робота	6,7,11 Додаткові: 1,2,8 Періодичні джерела	2/2/4	Один тиждень

Силабус курсу розроблено Тенюх З.І.